

‘Ruimte voor honden in Teylingen’

Spelen met honden op de Sassenheimse IJsbaan

**Deze notitie is aangeboden aan de gemeenteraad van Teylingen op
20 december 2007**

**Platform Hondenvrienden Teylingen
p/a Norremeerstraat 33
2361 KN Warmond
www.hondenvriendenteylingen.nl
info@hondenvriendenteylingen.nl**

Inhoudsopgave

Inleiding	pagina	2
Het Platform Hondenvrienden Teylingen	pagina	3
Uitgangspunten	pagina	3
De losloopgebieden in Teylingen	pagina	4
Losloopgebieden in Sassenheim	pagina	6
Losloopgebieden in Voorhout	pagina	8
Losloopgebied in Warmond	pagina	11
Verder willen we nog in overweging geven dat...	pagina	13
Over hondenpoep willen we het volgende zeggen...	pagina	14
Conclusie	pagina	15

Colofon 'Ruimte voor honden in Teylingen'

Platform Hondenvrienden Teylingen

p/a Norremeerstraat 33

2361 KN Warmond

Website: www.hondenvriendenteylingen.nl

E-mail: info@hondenvriendenteylingen.nl

Fotografie: Brenda Filippo (foto's Sassenheim), Mariska de Graaff (foto's inhoudsopgave, Voorhout en Warmond) en Henk J. Kamphorst (voorblad)

Tekst: Brenda Filippo

Met dank aan: iedereen die het Platform Hondenvrienden Teylingen steunt; iedereen die zijn/haar ideeën en ervaringen met ons heeft gedeeld; alle groepen, verenigingen en organisaties die ons van ideeën en informatie hebben voorzien.

Inleiding

De gemeente Teylingen is bezig met de ontwikkeling van een nieuw hondenbeleid, dat in 2008 het levenslicht zal zien.

Het onafhankelijke *Platform Hondenvrienden Teylingen*, dat in november 2007 is ontstaan, vindt het belangrijk om daarover mee te denken en mee te praten. Wij zien ruimte voor verbeteringen in het huidige hondenbeleid. Daarbij menen wij dat de bestaande losloopgebieden essentieel zijn voor het welzijn van honden.

Deze notitie is mede tot stand gekomen aan de hand van informatie die wij hebben gekregen van inwoners van - plus groepen en verenigingen in - Teylingen, maar ook van organisaties als de Dierenbescherming, de Hondenbescherming, het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren (LICG) en de Vogelbescherming.

Is deze notitie daarmee compleet? Neen!

Bevat deze notitie alle ideeën? Neen!

We hebben er namelijk bewust voor gekozen een aantal van onze zienswijzen en uitgangspunten in een vroeg stadium op papier te zetten. In de komende tijd willen wij nog meer gebruik maken van de kennis, ervaringen en ideeën die onze achterban heeft. In de afgelopen maand hebben ruim 450 (telling d.d. 19-12-2007) mensen zich via steunbetuigingen achter ons platform geschaard. Wij blijven ons actief inzetten om onze achterban te vergroten en informatie van hen te verkrijgen.

Dwarsdoorsnede

Wat onze achterban tot zo'n interessante informatiebron maakt, is dat deze een dwarsdoorsnede van de samenleving in Teylingen is.

Allereerst worden wij gesteund door mensen met èn zonder hond. Wij worden ook gesteund door mensen die honden eigenlijk niet zo leuk vinden, omdat ze bijvoorbeeld een gruwelijke hekel hebben aan hondenpoep op de grond, maar die in onze uitgangspunten een positieve ontwikkeling zien.

De *Hondenvrienden* komen voort uit alle lagen van de bevolking en zijn divers qua leeftijd, inkomen, levensstijl, politieke voorkeur, etc. Als de gemeente dit bonte gezelschap bij haar hondenbeleid betreft, kunnen we vanuit meerdere invalshoeken bijdragen leveren. Daarmee kan de hele gemeenschap in Teylingen haar voordeel doen.

Plek voor iedereen

In de visie van het platform hebben mensen met een hond recht op een plek in onze samenleving, net als ieder ander. Wij beseffen heel goed dat honden en hun eigenaren onderdeel zijn van een gemeenschap, waarin niet iedereen even enthousiast is over deze viervoeters en hun baasjes.

Daarom vinden wij het belangrijk om het nieuwe hondenbeleid vorm te geven door te praten met iedereen die daar belang bij heeft. U zult in deze notitie terugvinden dat we daarmee al een begin hebben gemaakt. Zo hebben we in het Voorhoutse Sport- en Recreatiepark Elsgeest onder anderen gesproken met mensen van sportclubs en Volkstuinvereniging Elsgeest. Ook is er goed contact met allerlei betrokkenen bij het Warmondse eiland Koudenhorn, zoals Kinderboerderij De Kloosterhof en de Vogelwerkgroep Teylingen.

We hopen met onze uitgangspunten en ideeën duidelijk te maken:

- dat wij voor het welzijn van onze honden opkomen en
- dat honden heel goed in deze samenleving hun plek kunnen hebben, indien de eigenaren hun verantwoordelijkheid nemen (o.a. altijd hondenpoep opruimen).

Het Platform Hondenvrienden Teylingen

Wie zijn wij?

Wij zijn Sassenheimers, Voorhouters en Warmonders, die de handen ineen hebben geslagen voor de verbetering van het hondenbeleid. Daarbij zijn de losloopgebieden essentieel voor het welzijn van honden. De kern van ons platform bestaat onder anderen uit: dierenartsen, een dierenartsassistente, een hondengedragstherapeut en degenen die de afgelopen jaren betrokken zijn geweest bij het hondenbeleid in elk van de drie dorpen. Wij worden gesteund door vele hondenbezitters en -liefhebbers in (en buiten) Teylingen.

Wat willen we?

- Draagvlak creëren voor onze ideeën (daarin staan we ook open voor contacten met mensen die honden liever zien gaan dan komen);
- Namens de hondeneigenaren en –liefhebbers fungeren als aanspreekpunt, spreekbuis en klankbordgroep voor bijvoorbeeld de gemeente;
- De beeldvorming van de hond als ‘overlastveroorzakende poepmachine’ veranderen en de aandacht verleggen naar de eigenaar, die immers verantwoordelijk is voor het gedrag van de hond.

Hoe doen we dat?

- Via onze website www.hondenvriendenteylingen.nl
- Door actief onze achterban te benaderen via e-maillijsten en vormen van publiciteit
- Door, indien nodig, aanspreekpunten te creëren in buurten of wijken
- Door, indien nodig, mensen actief uit te nodigen deel te nemen aan gesprekken, informatiebijeenkomsten e.d. over hun buurt of wijk

Uitgangspunten

Voor de verbetering van het hondenbeleid heeft het *Platform Hondenvrienden Teylingen* de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Een eigenaar of begeleider is verantwoordelijk voor de hond en zijn gedrag;
- Eigenaren/begeleiders van honden dienen hondenpoep altijd op te ruimen (in Sassenheim en Voorhout zijn er nu nog plekken waar dat niet hoeft);

- Iedere hondenbezitter of -begeleider dient opruimmateriaal bij zich te hebben zodat hij/zij niet afhankelijk is van de aanwezigheid van zakjes bij een bak;
- Tegelijkertijd constateren we dat de aanwezigheid van een bak mét zakjes (in Teylingen staan er bakken van het merk Depodog of Belloo) leidt tot méér opruimen van hondenpoep. Koudenhoorn is daarvan een voorbeeld. Sinds enige tijd hangt er een Belloo-bak aan de paal van het informatiebord en sindsdien ligt er veel minder hondenpoep op het Warmondse eiland. We pleiten dan ook voor voldoende bakken met zakjes. Of er nu voldoende bakken zijn en of die bakken ook op de juiste plekken (namelijk op 'uitlaatroutes' in een buurt) staan, willen we vragen aan hondeneigenaren via een enquête op onze website;
- Wij zijn voor handhaving van de plicht om hondenpoep op te ruimen;
- Aanlijnplicht binnen de bebouwde kom (tenzij anders aangegeven, zoals bij de losloopgebieden);
- Geen aanlijnplicht buiten de bebouwde kom (tenzij dat op bepaalde plekken beter of veiliger is, zoals bijvoorbeeld bij sportvelden en speelterreinen, en drukke wegen);
- Behoud van alle losloopgebieden in Teylingen met suggesties voor verbeteringen en uitbreiding.

De losloopgebieden in Teylingen

Het belang van losloopgebieden

Voor het lichamelijke en geestelijke welzijn van een hond is loslopen noodzakelijk. Een veilig losloopgebied is ontzettend belangrijk voor honden. Zo kunnen ze daar in hun eigen tempo rondlopen, snuffelen en spelen met andere honden. Bovendien is er ruimte om de relatie tussen de eigenaar en de hond te verdiepen door samen te spelen en door gewenst gedrag aan te leren.

Een hond die altijd is aangelijnd, raakt gefrustreerd en dat kan zich uiten in allerlei ongewenst gedrag. Zo'n hond wordt vervelend, blafferig, soms agressief of gaat zichzelf krabben of bijten. Verder kan een aangelijnde hond allerlei kwalen ontwikkelen, zoals overgewicht of – bij jonge honden – een gebrek aan spierweefsel.

De losloopgebieden zijn niet alleen belangrijk voor onze honden, maar ook voor onszelf. We hebben er de ruimte om met onze honden te spelen en te bewegen. Als we door ouderdom of andere oorzaken niet meer (zo goed) kunnen bewegen, zijn de losloopgebieden helemaal belangrijk voor hondeneigenaren, zo blijkt uit diverse mailtjes en gesprekken, waarvan we drie voorbeelden geven.

Een Sassenheimse mevrouw mailde ons: “Ik ben niet meer zo heel goed ter been, dus dankzij het losloopgebied kan mijn hondje toch nog genoeg beweging krijgen, erg belangrijk! Ik heb een levendige teckel die het gewoon nodig heeft om regelmatig te rennen. Ik laat haar uit achter ‘De horsten’, waar ik zelf op een bankje kan zitten om uit te rusten, terwijl mijn hond zich met soortgenoten of een stok kan uitleven.”

Een meneer uit Voorhout zei ons: “Ik ben afhankelijk van mijn scootmobiel. Ik ga twee keer per dag naar Elsgeest voor mijn sociale contacten. Mijn hond zit tijdens de rit naar het sportpark tussen mijn benen op de scootmobiel. In Elsgeest kan hij even lekker rennen. Als hij alleen nog aangeliind naar buiten zou mogen, kan ik hem niet meer uitlaten. Ik vind het belachelijk als er geen losloopgebieden meer zouden zijn. Bovendien ruim ik altijd hondenpoep op.”

Een zeer slechtziende meneer uit Voorhout vertelde dat zijn geleidehond “loslopen nodig heeft om goed te functioneren. Hij is immers de hele dag in zijn tuig aan het werk. Een keer per dag laat ik hem een half uur tot drie kwartier loslopen. Dat heeft hij nodig om even te ontspannen.” Hoewel deze Voorhouter van de opruimplicht is ontheven, ruimt hij altijd op. “Het is niet zo makkelijk voor mij, maar ik vind dat opruimen hoort, anders ligt straks het hele dorp vol. Ik heb er ook een hekel aan om in hondenpoep te stappen.”

Maatwerk in beschikbare ruimte

Er zijn aanzienlijke geografische verschillen tussen Sassenheim, Voorhout en Warmond op het gebied van bijvoorbeeld openbaar groen en bebouwing. Daarom pleiten wij voor maatwerk in het hondenbeleid waar het gaat om bestaande en toekomstige ruimte voor losloopgebieden.

Ruimte is schaars en zal in de toekomst schaarser worden. Honden hebben een plek nodig om los te lopen, kinderen om te spelen, volwassenen willen kunnen wandelen, fietsen of op een bankje in het groen zitten.

Wij zouden het toejuichen als de gemeente maatwerk zou leveren in haar plannen voor de inrichting van buurten en wijken door bewoners en gebruikers daarin actief te betrekken. Zeker in Voorhout, waar nog heel veel woningen worden bijgebouwd en waar nu al zo weinig vrije ruimte is, is dat broodnodig. Is het niet mogelijk om – afhankelijk van de wensen – in een buurt multifunctionele open plekken te creëren? Bijvoorbeeld: in een kinderrijke buurt met veel hondeneigenaren een terrein met een aparte kinderspeelplaats en een apart losloopgebied. In een buurt met veel ouderen een mooi parkje met bankjes met een plek voor honden om los te lopen.

Losloopgebieden in Teylingen

Op haar website heeft de gemeente Teylingen op 18 oktober 2007 een lijst gepubliceerd met losloopgebieden voor honden, te weten:

- Sassenheim: De horsten, Hofstraweg, IJsbaan, Oude zwembad, Roodemolen
- Voorhout: Boekenburglaan, Componistenlaan, Meidoornrode, Oosthoutpark, Park Overbosch, Spoorlaan, groenstroken rond Sport- en recreatiepark Elsgeest en Wilgenhorstpark
- Warmond: Koudenhoorn

Leden van het *Platform Hondenvrienden Teylingen* hebben alle losloopgebieden bezocht. Daarbij is in elk geval geconstateerd, dat we voor Voorhout twee wijzigingen kunnen melden:

- Het Oosthoutpark is sinds de ingrijpende opknappbeurt géén losloopgebied meer volgens de nieuw geplaatste borden;
- Op het veld rond de vijver bij de Chopinlaan staat ook een bordje met 'losloopgebied'. Dit terrein wordt ook genoemd op de plattegrond die de vroegere gemeente Voorhout een paar jaar geleden heeft gemaakt in het kader van het hondenbeleid.

Tijdens onze bezoeken aan de losloopgebieden hebben we onder meer gekeken naar veiligheid (kan de hond veilig loslopen zonder het risico onder een auto, motor of scooter te belanden), omvang (is er alleen ruimte voor een spelletje of kan er ook flink gewandeld en gerend worden) en de aanwezigheid van afvalbakken.

Behoud en uitbreiding losloopgebieden

Wij willen alle losloopgebieden behouden; hoe klein sommige ook zijn. Daarnaast kent Sassenheim ook uitlaatstroken, waar honden aangelijnd mogen komen. We willen deze uitlaatstroken behouden als gebied waar honden mogen komen.

Sommige, grotere uitlaatstroken zouden volgens ons kunnen worden omgevormd tot losloopgebieden, indien daar in die buurten behoefte aan is onder hondeneigenaren. In Voorhout signaleren we een probleem m.b.t. de losloopgebieden (meer daarover op pagina 10).

Losloopgebieden in Sassenheim

Op de borden in Sassenheim worden twee termen gebruikt:

- Uitlaatstrook = waar een hond aangelijnd mag komen
- Uitrenplaats = losloopgebied

Behalve op de IJsbaan geldt op deze uitlaatstroken en uitrenplaatsen géén opruimplicht. Zoals eerder gezegd, pleiten wij ervoor hondenpoep altijd op te ruimen.

De Horsten

De Horsten

Dit losloopgebied bevindt zich achter de Saksenhorstflat aan de Saksenhorst. Het terrein wordt afgebakend met een sloot en hekken, waardoor honden veilig kunnen loslopen.

Dit losloopgebied is 'verbonden' met het Jacobapad, een wandelpad in de richting van de Willem de Zwijgerlaan of (de andere kant op) de Ruïne van Teylingen. Op de paden buiten de hekken van het losloopgebied geldt een aanlijnplicht.

Hofstraweg

Hofstraweg

Dit losloopgebied wordt gevormd door een pad met groen langs een sloot, dat tussen hoogbouw in ligt.

Ijsbaan (zie foto voorblad)

Dit grote grasveld aan de Kagerweide is omgeven is door hekken en sloten. In de winter wordt dit veld onder water gezet om bij vriezend weer te kunnen schaatsen.

Oude zwembad

Oude Zwembad

Bij de rotonde van de Willem Warnaarlaan is een terrein bij het water, dat vroeger een buitenzwembad was. Op dit terrein mogen honden loslopen. Het is er redelijk veilig, omdat er weinig snelverkeer komt.

Roodemolen

Dit losloopgebied bevindt zich aan de Roodemolenweg. Het terrein ligt naast de entree met parkeerplaatsen van Sportpark De Roodemolen. Aan de andere zijde van het terrein is een sloot (links op de foto). Door de week is dit een rustige plek, waar een hondeneigenaar zijn hond kan laten loslopen. In het weekend (en op andere momenten waarop het druk is in het sportpark) zal het minder veilig zijn om de hond los te laten lopen door af- en aanrijdend verkeer. Vanaf de Roodemolenweg is er via het Polderpad een wandelroute (aanlijnplicht) richting de Plesmanlaan.

Roodemolen

Uitbreidingsuggestie:

Diverse hondeneigenaren geven aan graag te wandelen langs de Menneweg, in het gedeelte buiten de bebouwde kom.

Onder het viaduct richting de gemeentereiniging wandelen ze richting de Stravershoeve (= doodlopend) of rechtdoor richting de Eendenkooi (= doodlopend). Ze willen hun hond daar graag laten loslopen. Er is nauwelijks snel verkeer, omdat het doodlopende wegen zijn.

Losloopgebieden in Voorhout

Boekenburglaan

Het kleinste losloopgebied van Teylingen ligt in de hoek Boekenburglaan/Boekhorstlaan. Het is een tegelpad langs een slootkant achter huizen. Hier geldt officieel overigens géén opruimplicht en dat moet veranderen.

Boekenburglaan

Chopinlaan

Chopinlaan

Honden mogen loslopen op het grasveld rond de vijver. Er staan twee bankjes met afvalbakken ernaast. Dit losloopgebied ligt pal naast parkeerplaatsen en de straat. Dit is alleen veilig als auto's en motoren langzaam rijden en de eigenaar/begeleider de loslopende hond voortdurend in de gaten houdt en goed onder controle heeft.

Componistenlaan

Dit losloopgebied ligt aan de nu al drukke Componistenlaan. Als er verderop meer nieuwe woningen komen, zal er nog meer verkeer langskomen. Het zou mooi zijn als langs de weg een goede afrastering zou komen (de rest van het terrein wordt begrensd door een sloot en de geluidswal van de spoorlijn).

Meidoornrode

Wie in de hoek Meidoornrode/Beukenrode tussen twee huizen doorloopt, komt uit op een stuk(je) grasland aan een sloot. Voor de toekomst willen we meegeven dat het mooi zou zijn als er aan de overkant ook een losloopgebied kan komen tussen de

nieuwbouw die in de toekomst zal verrijzen. Beide terreinen zouden door een wandelbruggetje met elkaar verbonden kunnen worden. Misschien kan er aan de overkant dan ook een speelplaats worden gecreëerd, dat via een afrastering wordt gescheiden van het losloopgebied.

Componistenlaan

Meidoornrode

Oosthoutpark

Sinds de ingrijpende metamorfose (de officiële opening was 1 december) is het Oosthoutpark géén losloopgebied meer. Er staan overal borden dat honden moeten worden aangelijnd.

Wij pleiten ervoor dat honden er weer los mogen. Volgens ons is er een ideale situatie gecreëerd. Allereerst is het hele Oosthoutpark omheind.

Daarnaast heeft de natuurspeeltuin voor kinderen aan beide zijden een eigen ingang. Afscheiden door een houten hek loopt daarnaast een wandelpad, dat aan de andere kant wordt begrensd door een sloot. Ook dit wandelpad heeft aan beide zijden een eigen entree.

Dit betekent dat honden hier veilig kunnen loslopen. Als er ook een of meer bankjes (met rugkant naar de sloot) worden geplaatst, kunnen ouders op hun kinderen letten en hun honden laten spelen (uiteraard hondenpoep opruimen).

Wellicht ook een leuke plek voor ouderen om samen te komen.

Oosthoutpark

Spoorlaan

Park Overbosch

In dit park mogen honden loslopen. Een veilig en prachtig wandelgebied. Hier geldt nu nog geen opruimplicht voor hondenpoep. Uiteraard vinden we dat die daar wel moet gaan gelden.

Spoorlaan

Een doodlopende weg achter huizen langs met circa 1 meter gras langs de slootkant. De weg is alleen bestemd voor bestemmingsverkeer.

Sport- en recreatiepark Elsgeest

Honden mogen in een groot deel van het park loslopen. Er geldt nu nog geen opruimplicht. Op het terrein van Volkstuinvereniging Elsgeest zijn honden aangelijnd toegestaan. We hebben op maandag 3 december 2007 met een delegatie van de tuinders gesproken en die heeft aangegeven geen last te hebben van (loslopende) honden. Een lid van ons platform heeft ook sportverenigingen benaderd en ook daar is positief gereageerd.

Als het in het weekend druk is met toeschouwers van wedstrijden is het verstandig om op eigen initiatief aan te lijnen in die delen van het park waar de velden zich bevinden.

Wilgenhorstpark

Wilgenhorstpark

Het Wilgenhorstpark heeft twee ingangen: bij de rotonde van de Oosthoutlaan en tussen de huizen van de Wilgenhorst.

Deze laatste ingang is veiliger voor loslopende honden, omdat ze daar een flink eind van de weg verwijderd zijn.

Hier zou een depodog-bak niet misstaan, omdat de meeste honden binnen de eerste meters die ze loslopen direct poepen. Nu staat de gewone afvalbak ergens midden in het park.

De kant van de Oosthoutlaan (=drukke weg) is niet veilig voor loslopende honden, tenzij eigenaren/begeleiders menen hun hond volledig onder controle te hebben.

Verder over Voorhout

In Voorhout signaleren we een probleem m.b.t. de losloopgebieden. De echt goede losloopgebieden (Elsgeest en Park Overbosch) liggen beide aan de westelijke rand van Voorhout. De overige losloopgebieden verschillen erg in grootte en mate van veiligheid. Bovendien zijn ze niet verspreid over het héle dorp. Vooral in noordoostelijke richting is een groot gebrek aan losloopgebieden.

Als aangewezen woningbouwlocatie neemt het aantal woningen en inwoners in Voorhout de komende jaren nog veel meer toe.

Als gevolg van niet-gevoerde 'grondpolitiek' kampt de kern al jaren met een gebrek aan vrije ruimte voor bijvoorbeeld parken, speelplekken voor kinderen en losloopgebieden voor honden.

We dringen erop aan dat in de komende uitbreidingen van Voorhout rekening wordt gehouden met de behoefte van mensen aan ruimte om te recreëren in hun eentje, met andere volwassenen, met hun kinderen en met hun hond.

We pleiten ervoor om dit probleem breed op te pakken in de buurten waar het speelt, d.w.z. met iedereen die daarbij betrokken wil zijn, zoals ouderen, mensen met kinderen en hondeneigenaren.

Losloopgebied in Warmond

Koudenhoorn is een prachtig recreatie- en natuurgebied binnen de gemeente Teylingen. Voor mensen met een hond vormt Koudenhoorn de enige plek in Warmond waar de hond mag loslopen. Daarnaast geven heel veel mensen aan te genieten van hun dagelijkse wandelingen met de hond over het eiland.

Een afvaardiging van het *Platform Hondenvrienden Teylingen* is donderdag 6 december 2007 aanwezig geweest bij een vergadering van de raadscommissie Bestuur, Financiën en Toerisme. Op de agenda stond onder meer de 'Visie op recreatie en toerisme'. Tijdens het zogeheten Rondetafelgesprek hierover hebben de *Hondenvrienden* aangegeven in de toekomst nauw betrokken te willen zijn bij de verdere uitwerking van het recreatie- en toeristische beleid van Teylingen.

Koudenhoorn

De *Hondenvrienden* willen dat Koudenhoorn ook in de toekomst toegankelijk blijft voor mensen met een hond. We willen voortzetting van de afspraken die in het verleden zijn gemaakt met de toenmalige gemeente Warmond, namelijk:

- Van 1 maart tot 1 oktober mogen honden loslopen in het losloopgebied. Daarbuiten moeten ze aangelijnd zijn. Op die manier kunnen hond en mens toch genieten van hun 'rondje Koudenhoorn'. Verboden terrein voor honden is: het zandstrand, het stiltegebied (aan de rechterkant van het eiland, dat met hekken is afgeschermd van de rest van het eiland) en het wandelpad tussen de moestuinen en de Leede (bereikbaar via de zogenoemde Jan van Egmond-brug. Dit is het eerste bruggetje rechts van de toegangsbrug naar het eiland).
- Van 1 oktober tot 1 maart mogen de honden op Koudenhoorn loslopen met uitzondering van twee plekken: het stiltegebied en het wandelpad tussen de moestuinen en de Leede.

De uitgangspunten die op pagina 3 en 4 zijn genoemd, gelden uiteraard ook voor Koudenhoorn. We willen nog de suggestie meegeven om het aantal gewone afvalbakken (waar de hondenpoep ook in mag worden gedaan) op het eiland op peil te houden en niet, zoals nu, te verminderen na het recreatieseizoen.

Wat Koudenhoorn betreft, vinden wij het belangrijk dat diverse vormen van recreatie (waarbij mensen die met een hond op pad zijn, ook recreëren) in goede harmonie met elkaar kunnen samengaan. Daarom hebben wij contact gezocht met de eigenaar van Snackbar 't Joppe en mensen van Kinderboerderij De Kloosterhof (als beheerder van de paardenweiden), Moestuinvereniging Koudenhoorn, de Stichting Scouting Anaconda en Vogelwerkgroep Teylingen. Degenen met wie wij hebben besproken, zijn allen van goede wil en steunen ons pleidooi om bovengenoemd beleid voort te zetten.

Dat Koudenhoorn een belangrijk vogel(broed)gebied is, beseffen de *Hondenvrienden* terdege. Onder de leden van het platform bevinden zich namelijk ook vogelliefhebbers. Daarom is er contact geweest met de Vogelbescherming. Verder heeft een van de *Hondenvrienden* op zondag 9 december 2007 een wandeling over Koudenhoorn gemaakt met coördinator Willem-Jan Hooijmans van de Vogelwerkgroep Teylingen. We willen zijn bevindingen en kennis graag met u delen.

Zoals eerder vermeld, mogen honden van 1 maart tot 1 oktober op Koudenhoorn alleen loslopen in het losloopgebied. Het vogelbroedseizoen valt in deze periode. In het losloopgebied bevindt zich een aantal brede rietkragen. Deze vormen goed broedgebied voor rietvogels, zoals de Kleine Karkiet, Rietzanger, Rietgors, Bosrietzanger en soms ook de Blauwborst. Vanaf medio april beginnen de rietvogels hun territorium af te bakken. Het broedseizoen loopt vervolgens door tot half juli. Zolang mensen of dieren niet het riet ingaan, vindt er volgens Hooijmans geen verstoring van de vogels plaats. "De vogels hebben geen last van spelende honden en kinderen op de grasvelden of langskomende fietsers." Rechts van het wandel- en fietspad langs het losloopgebied bevindt zich een grote bossage (locatie: grofweg tussen het losloopgebied, surfstrandje en de speeltuin). Volgens Hooijmans is deze bossage door de grote variatie in vegetatie een broedgebied voor veel verschillende soorten bosvogels, zoals de Spotvogel, Tuinfluiter, Zwartkop, Nachtegaal en Braamsluiper. "Tijdens het broedseizoen is het bos heel dicht begroeid en nauwelijks doordringbaar, waardoor de rust voor de vogels gewaarborgd is."

Buiten het losloopgebied moeten honden van 1 maart tot 1 oktober aangelijnd zijn. Op het deel van het eiland tussen de moestuinen en het stiltegebied bevindt zich nog een groter bos waar een fiets- en wandelpad doorheen loopt. Hoewel dat bos in vegetatie veel minder gevarieerd is dan de eerder genoemde bossage, is het uiteraard wel broedterrein voor vogels. Volgens Hooijmans zullen aangelijnde honden daar voor geen enkele verstoring zorgen. Hij concludeert dat honden en vogels prima kunnen samen gaan op het eiland, mits de eigenaren zich uiteraard wel aan de eerder genoemde regels houden.

Verder willen we nog in overweging geven dat:

Wij vinden dat honden een plek verdienen in onze samenleving, want:

- Van oudsher zijn honden trouwe metgezellen van mensen. Tegenwoordig zijn honden niet alleen geliefde gezelschapsdieren, maar worden ze bijvoorbeeld ook ingezet in de ontwikkeling van autistische kinderen, als hulpzoekers voor mensen met epilepsie en als aaihonden bij demente ouderen.
Een Voorhoutse vrouw mailde ons hierover: "Mijn hond Maya werkt als aaihond bij mensen met een verstandelijke beperking en mensen met autisme. Het is voor Maya belangrijk dat zij op bepaalde plaatsen los kan lopen zodat zij de kans krijgt om sociaal met andere honden om te gaan en ook haar energie kwijt kan. Dit resulteert in een rustige hond in huis en op het werk."
- Honden zijn goed voor onze gezondheid. Hondeneigenaren hebben vaker een lager cholesterolgehalte en een lagere bloeddruk dan mensen die geen viervoeter in huis hebben, blijkt uit diverse onderzoeken. Honden helpen ook stress te verminderen.
In 2006 gaf het college van burgemeester en wethouders het belang van gezondheid en meer bewegen nog aan in de nota 'Lokaal Gezondheidsbeleid Teylingen'.
- Honden zijn niet alleen goed voor onze gezondheid, maar ook voor ons sociale leven. Wilt u snel mensen leren kennen? Neem een hond!
Of zoals iemand ons zei: "Toen ik pas in Warmond kwam wonen, kende ik weinig mensen. Dat veranderde toen ik een hond in huis nam. Binnen de kortste keren was ik ingeburgerd!"
- Doordat honden meerdere keren per dag buitenlucht en beweging nodig hebben, zijn hondeneigenaren veel op straat. Ze vervullen daarmee een belangrijke sociale functie in de gemeenschap.
Zoals iemand ons mailde: "Wij als hondeneigenaars signaleren ook veel tijdens de wandelingen, aangelijnd of niet. Ik heb al heel wat keren bij de gemeente gemeld dat er weer ergens stapels kranten waren gedumpt door een liever-lui-dan-moe-bezorger. De gemeente kan daar ook blij mee zijn, zo gaan we de verloedering van een buurt tegen."

Mensen met een hond zijn veel op straat; ook 's avonds laat en als het slecht weer is.

Een woordvoester van de Politie Hollands Midden zegt daarover:
“Hondenbezitters zijn meerdere keren per dag op straat, ook 's avonds. Er is altijd een kans dat zij iets gezien hebben. Daar houden we wel rekening mee en we proberen dat te benutten in ons opsporingswerk.”

Over hondenpoep willen we het volgende zeggen:

- Hondenpoep op de grond is nooit de schuld van de hond, maar van de eigenaar.
- Hondenpoep op de grond is voor vele mensen een bron van ergernis; ook voor degenen die ons platform steunen. Elk niet opgeruimd uitwerpsel is er één te veel.
- Tegelijkertijd vinden we dat er met een reële blik naar hondenpoep op de grond gekeken moet worden.
 1. Zoals hierboven gezegd: elk niet opgeruimd uitwerpsel is er één te veel. Vervolgens vragen wij u: kijk eens goed naar wat er aan hondenpoep op straat ligt, en hoe lang het er ligt (want vogels eten het echt niet op en soms is er veel regen nodig om zo'n hoop weg te spoelen). Let u vervolgens eens op hoeveel honden er dagelijks die plek(ken) passeren. Neem vervolgens in gedachten dat een hond gemiddeld 2 à 3 keer per dag poept. Wij trekken de conclusie: de meerderheid van hondeneigenaren ruimt hondenpoep op. Dat betekent dus ook dat enkele, niet opruimende hondeneigenaren veel overlast kunnen veroorzaken in hun omgeving.
 2. Wij menen dat er best nog een inhaalslag te maken is door mensen actief bewust te maken van het opruimen van hondenpoep. In Sassenheim en Voorhout zijn immers nog plekken waar mensen géén hondenpoep hoeven op te ruimen. Daarnaast blijkt dat de groep die opruimt, groeit als er bakken met zakjes staan.
 3. Wij hebben niet de illusie dat wij het hondenpoepprobleem helemaal kunnen oplossen. Wel hebben we ideeën voor verbeteringen, waarvan wij denken dat ze positief zullen uitwerken. Helaas zullen er altijd mensen zijn die geen hondenpoep opruimen. Zoals er ook mensen zijn die patatbakjes, frisblikjes en andere rommel op straat gooien, oude bankstellen en kapotte tuintafels dumpen of te beroerd zijn om hun doos/tas met glas en oud papier weer mee naar huis te nemen als de bakken vol zijn.... Hoewel hondenpoep als enige van al dit 'zwerfvuil' de eigenschap heeft dat het biologisch afbreekbaar is, beschouwen wij hondenpoep toch als vuil dat niet in de openbare ruimte thuishoort.
- “Ik hoef niet op te ruimen, want ik betaal toch hondenbelasting.” Met de afschaffing van de hondenbelasting per 1-1-2009 is ook dit argument van een enkele hondeneigenaar van tafel.

Conclusie

Het *Platform Hondenvrienden Teylingen* meent dat er verbeteringen mogelijk zijn in het huidige hondenbeleid van de gemeente Teylingen. Wij willen ons inzetten om daar een constructieve en oplossingsgerichte bijdrage aan te leveren. Het is in Teylingen niet eerder vertoond dat hondeneigenaren en –liefhebbers zich verenigen om op die manier veranderingen (ook binnen de eigen ‘groep’) te bewerkstelligen.

De ‘hondenpoep-evolutie’ heeft in de loop der jaren vele gezichten gehad. Vroeger liepen honden los op straat en erf en maalde niemand om hondenpoep. Die tijden zijn veranderd. Na ‘in de goot’ (in sommige gemeenten bevatten de trottoirs nog steeds tegels met die tekst en de afbeelding van een poepende hond), hondentoiletten, en wat al niet meer, willen wij terug naar eenvoud: ruim hondenpoep op.

Het is de eerste keer dat hondeneigenaren en –liefhebbers in groepsverband actief willen bijdragen aan verbeteringen en oplossingen. We vragen u deze ontwikkeling tijd en een kans te geven.

Namens het *Platform Hondenvrienden Teylingen*,

C. van Duijn, Voorhout
B. Filippo, Warmond
M. de Graaff, Voorhout
F. Jagtman, Sassenheim
J.G. Kaemingk, Voorhout
A.W. van Luijk-Grevelink, Sassenheim
L. Stevens, Warmond
C. van der Voet, Warmond
M. de Wit, Sassenheim